

T141634

การนำผลการวิจัยไปใช้เป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วยทำให้เกิดการบริการพยาบาลที่มีคุณภาพ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสารแบบทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการใช้ผลการวิจัยที่ปรากฏในวรรณกรรมทางการพยาบาล ประชากรที่ศึกษาเป็นวรรณกรรมทางการพยาบาลที่เกี่ยวกับรูปแบบการใช้ผลการวิจัยและตีพิมพ์ในระหว่าง พ.ศ. 2535 - 2544 ที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2545 มีจำนวนทั้งสิ้น 28 ฉบับ กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจง เป็นวรรณกรรมทางการพยาบาลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด จำนวน 12 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบคัดกรองบทความและแบบบันทึกข้อมูลจากบทความ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพวิเคราะห์โดยวิธีจัดหมวดหมู่และสรุปความ

1. กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 100 เป็นบทความชนิดกรณีศึกษา ซึ่งจัดเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ระดับ 4 วัตถุประสงค์ของบทความกลุ่มตัวอย่างเน้นการเสนอตัวอย่างและผลลัพธ์การใช้รูปแบบการใช้ผลการวิจัย ร้อยละ 33 ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารพยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางคลินิก และผู้เขียนบทความร้อยละ 43 เป็นพยาบาลผู้เชี่ยวชาญทางคลินิก

2. รูปแบบการใช้ผลการวิจัยที่พบมากที่สุดคือ รูปแบบของสเตทเลอร์ ร้อยละ 41.67 รองลงมาคือรูปแบบไอโอวา ร้อยละ 16.67 รูปแบบของโครงการดำเนินการและการใช้ผลการวิจัย ร้อยละ 8.33 และรูปแบบอื่นๆ ร้อยละ 33.33 ทุกรูปแบบแสดงการนำผลการวิจัยไปใช้ทั้งในเชิงแนวคิดและเชิงปฏิบัติ

3. รูปแบบการใช้ผลการวิจัยทุกรูปแบบมีการนำเสนอข้อมูลแสดงประสิทธิภาพของแต่ละรูปแบบในลักษณะที่แตกต่างกันขึ้นกับวัตถุประสงค์ของการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อเสนอแนะการเลือกรูปแบบการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพการพยาบาลต่อไป

Research utilization is one of the activity leading to a quality nursing service. This study was a documentary research using systematic review method aimed to analyze research utilization models available in nursing literatures. The population was 28 nursing articles related to research utilization model published during 1992 – 2001 searched from electronic databases of Chiang Mai University during January-February 2002. Twelve articles, purposively selected as meeting all inclusion criteria identified by the investigator, were the study sample. The research instruments included articles screening form and data extraction form. Data were analyzed using frequency and percentage, data categorization and narrative description

The results were as follows;

1. One hundred percent of the sample were case study reports which judged to be the level 4 evidence. Objectives of the articles emphasized the illustration of an example and outcome of research utilization. Thirty three percent of the articles were published in the Clinical Nurse Specialist Journal. Forty three percent of the authors were clinical nurse specialists;

2. Regarding the most utilized model, the Stetler model was cited most (41.67%) , followed by the Iowa model (16.67%) and the Conduct and Utilization in Nursing Project(8.33%). In addition, other models were also cited (33.33%). All models demonstrated both conceptual and instrumental uses of the research findings.

3. All research utilization models presented their efficiency which were varied upon the objectives of the research utilization.

These findings could be used as a guideline for a proper selection of research utilization model for the nursing quality improvement in the future.